

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XIII
Wstęp	XXVII
Rozdział I. Określenie tematu oraz metod i przesłanek rozumowania	1
§ 1. Określenie tematu rozważań i uwagi metodologiczne	1
I. Określenie tematu rozważań	1
II. Pojęcie modelu	3
III. Uwagi o metodologii	7
§ 2. Pojęcie godności człowieka	13
§ 3. Analiza pojęcia kary	18
I. Definicja pojęcia kary	18
1. Istota pojęcia kary	19
2. Drugoplanowe elementy definicji pojęcia kary	25
II. Pojęcia związane z karą	28
1. Istota kary	29
2. Treść, skutki, funkcje, cele i sens kary	31
III. Pojęcia związane z teorią kary	35
1. Usprawiedliwienie, racjonalizacja i uzasadnienie kary	35
2. Teoria i filozofia kary	38
IV. Podsumowanie	39
Rozdział II. Model – odwzorowanie kary	43
§ 1. Ustawowy wymiar kary	43
§ 2. Sądowy wymiar kary	48
I. Zasady gwarancyjne	48
II. Zasada winy	52
III. Cele kary	59
IV. Podsumowanie	67
Rozdział III. Analiza alternatywnych modeli – wzorów kary ..	73
§ 1. Restytucja	73
I. Prezentacja teorii	73
II. Krytyka	75
III. Wnioski	79

§ 2. Prewencja generalna.....	83
I. Teorie o wyłącznie generalnoprewencyjnym celu kary.	83
1. Prezentacja i krytyka teorii <i>A. Feuerbacha</i>	83
2. Prezentacja i krytyka teorii <i>F.H. Bradleya</i>	84
II. Mieszane teorie ogólnoprewencyjne	85
1. Teoria kary <i>J. Benthama</i>	85
a. Prezentacja teorii	86
b. Krytyka	96
c. Wnioski	101
2. Ekonomiczne teorie kary	101
a. Prezentacja	101
b. Krytyka	105
c. Wnioski	107
§ 3. Prewencja indywidualna – poprawa jako cel kary.....	108
I. Teorie poprawcze kary	109
1. Koncepcje <i>K. Grolmana</i> i <i>K. Roedera</i>	109
2. Koncepcja obrony społecznej	110
II. Prewencyjne teorie mieszane	112
1. Koncepcja nowej obrony społecznej	112
2. Koncepcja <i>F. von Liszta</i>	112
III. Teorie mieszane.....	114
1. Koncepcja dwutorowości prawa karnego.....	114
2. Koncepcja <i>W. Wróbla</i> i <i>A. Zolla</i>	115
IV. Podsumowanie rozważań o poprawczym modelu kary.....	116
§ 4. Prewencja indywidualna – unieszkodliwienie jako cel kary.....	121
I. Teorie unieszkodliwienia – koncepcje <i>C. Lombroso</i> i <i>E. Ferri</i>	121
II. Prewencyjne teorie mieszane – koncepcja nowej penologii	122
III. Teorie mieszane – koncepcja <i>C. Beccarii</i>	126
IV. Podsumowanie rozważań o modelu kary opartym na unieszkodliwieniu.....	131
Rozdział IV. Utylitaryzm jako system uzasadniający karę	133
§ 1. Prezentacja i krytyka teorii	133
I. Racjonalność utylitarystyczna.....	135
II. Użyteczność jako wartość	136
III. Użyteczność jako zasada	138
IV. Krytyka teorii.....	141

§ 2. Utylitaryzm czynów i utylitaryzm reguł	145
I. Krytyka utylitaryzmu czynów	146
II. Krytyka utylitaryzmu reguł	149
§ 3. Utylitarystyczny model – wzór kary	150
I. Prezentacja	150
II. Krytyka	151
III. Wnioski	155
§ 4. Próby uzgodnienia utylitaryzmu reguł i retribucji w teorii kary	156
I. Definicja i uzasadnienie etyczne	156
II. Kara jednostkowa i karanie	157
1. Koncepcja <i>J. Rawlsa</i>	157
2. Koncepcja <i>H.L.A. Harta</i>	158
3. Podsumowanie	162
Rozdział V. Model – wzór kary oparty na celu retributywnym	165
§ 1. Prezentacja i krytyka teorii sprawiedliwości retributywnej	165
I. Pojęcie retribucji	165
II. Klasycyzm, neoklasycyzm, humanitaryzm	166
III. Analiza pojęcia zasługi w teorii sprawiedliwości retributywnej	170
IV. Retribucja a godność człowieka	176
V. Konstrukcja modelu – wzoru kary retributywnej	177
§ 2. Teorie symetrii sprawiedliwości wyrównawczej i dystrybutywnej	180
I. Koncepcja <i>H. Morrisa</i>	181
II. Koncepcja <i>G. Sherra</i>	182
III. Koncepcja <i>M. Moore'a</i>	182
IV. Koncepcja <i>W. D. Rossa</i>	183
§ 3. Teorie korzyści i ciężarów	184
I. Koncepcja kary <i>A. von Hirscha</i>	184
II. Koncepcja kary <i>J. Finnisa</i>	186
§ 4. Komunikacyjne teorie kary	187
I. Koncepcja kary jako świeckiej pokuty <i>A. Duffa</i>	188
II. Koncepcja kary jako potępienia moralnego <i>A. von Hirscha</i>	189
III. Koncepcja kary jako rewindykacji wartości ofiary <i>J. Hampton</i>	191

§ 5. Wnioski	193
Rozdział VI. Kantyzm	195
§ 1. Podstawowe pojęcia filozofii moralnej	195
I. Wstęp	195
II. Konstrukcja pojęcia moralności	196
III. Rozróżnienie etycznej i prawnej sfery moralności	199
§ 2. Prawo i kara	202
I. Prawo	202
II. Kara	205
1. Definicja pojęcia kary	205
2. Kara prawna	205
§ 3. Sprawiedliwość	209
I. Definicja pojęcia sprawiedliwości	209
II. Konflikt obowiązków	210
III. Sprawiedliwość w ujęciu prawnonaturalnym	211
IV. Rodzaje sprawiedliwości w stanie obywatelskim	212
§ 4. Sprawiedliwość karna	214
I. Definicja pojęcia sprawiedliwości karnej	214
II. Zagadnienie spójności prawa odpłaty z ogólną teorią sprawiedliwości	217
III. Problemy ze stosowaniem talionu	219
IV. Problem darowania kary jako nakazu miłosierdzia i wyrazu prawa łaski	223
V. Zagadnienie czysto etycznej godziwości stosowania prawa odpłaty	225
§ 5. Kara śmierci za morderstwo	229
I. Kara śmierci – problem główny	229
II. Kara śmierci – zagadnienia szczegółowe	230
III. Kara śmierci – aktualne pryncypium czy historyczny akcydens?	234
IV. Godność człowieka a kara śmierci	238
Rozdział VII. Tomizm	247
§ 1. Etyka tomistyczna	247
I. Wstęp	247
II. Wartości moralne i ich konflikt	248
III. Czyny ludzkie i odpowiedzialność moralna	251
§ 2. Władza i prawo	256
I. Pojęcie władzy	256
II. Pojęcie prawa	257

III. Prawo naturalne.....	263
IV. Prawo pozytywne.....	267
§ 3. Sprawiedliwość.....	268
I. Sprawiedliwość ogólna.....	268
II. Sprawiedliwość szczególna	271
III. Sprawiedliwość karna.....	273
§ 4. Kara	278
I. Sankcja	278
II. Kara.....	280
III. Rodzaje kar	283
§ 5. Problem dopuszczalności kary śmierci	286
I. Zasada nienaruszalności prawa do życia	286
II. Problem dopuszczalności kary śmierci.....	288
III. Godność człowieka i prawo do życia a kara śmierci.....	289
IV. Sprawiedliwość kary śmierci	292
V. Wybaczenie i kara śmierci.....	294
VI. Krytyka etycznej dopuszczalności kary śmierci.....	295
Podsumowanie.....	299
Indeks osobowy.....	303
Indeks rzeczowy	305